

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 54P/48/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124204161
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4124204161.2

Uznesenie

Okresný súd Nitra vo veci starostlivosti o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, obe B. D. C., t. č. A. E. F. G. H. I., so sídlom J. XXX, XXX XX I., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, deti matky: K. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. C., a otca: L. B., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým naďalej ponecháva maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, v starostlivosti A. E. F. G. H. I. M. M. J. XXX, XXX XX I., s účinnosťou od vykonateľnosti rozhodnutia do právoplatného skončenia konania vo veci samej o nariadenie ústavnej starostlivosti.

odôvodnenie:

1. Dňa 10.04.2024 bol Okresnému súdu Nitra doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým tento žiadal odovzdanie maloletých detí: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Kolíňany so sídlom J. XXX, XXX XX I., s účinnosťou od vykonateľnosti rozhodnutia. Súčasne s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný návrh vo veci samej o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, ktorá sa bude vykonávať v A. E. F. G. H. I. so sídlom J. XXX, XXX XX I..

2. Návrh bol odôvodnený tým, že mal. deti B. A. a C. a ich sestra G. D., nar. XX.XX.XXXX, sa narodili mimo manželstva matky K. E. a otca L. B., ktorý zomrel XX.XX.XXXX. Uznesením Okresného súdu Topoľčany, č. k. 11PPOm/5/2013 zo dňa 28.08.2013, v spojení s Uznesením Krajského súdu Nitra, č. k. 8CoPom/2/2013 zo dňa 21.10.2013 boli neodkladným opatrením mal. deti zverené do starostlivosti A. I.. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/372/2013 zo dňa 28.05.2015, súd nariadil ústavnú starostlivosť nad mal. deťmi, s účinnosťou od 27.08.2013, ktorá sa bude vykonávať v A. I.. Okresný súd Topoľčany dňa 23.02.2016 vydal dopĺňací rozsudok č. k. 9P/372/2013, kde sa doplnil a opravil výrok o výživnom rodičov voči mal. A. a mal. C.. Rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 8CoP/23/2016 zo dňa 12.05.2016, právoplatným dňa 01.06.2016 bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/372/2013 zo dňa 28. 05. 2015 a dopĺňací rozsudok č. k. 9P/372/2013 vydaný Okresným súdom Topoľčany dňa 23.02.2016 s tým, že určil vyživovaciu povinnosť matke voči mal. deťom. Uznesením Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/289/2014 zo dňa 24. 10. 2014, v spojení s Uznesením Krajského súdu Nitra č. k. 6CoP/38/2014 zo dňa 01.12.2014, súd predbežne zveril mal. G. D. do CDR I.. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany, č. k. 9P/18/2015 zo dňa 06. 03. 2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Nitra č. k. 25CoP/23/2015 zo dňa 03. 06. 2015, právoplatného dňa 24. 07. 2015, súd nariadil nad mal. G. D. ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v A. I.. Mal. deti B. A., C. a G. D. sa nachádzali v starostlivosti A. I. do 26.08.2022. Na základe Uznesenia Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/142/2022-5 zo dňa 11.08.2022 boli mal. deti B. A., C. a G. D., dňa 26.08.2022 premiestnené do CDR C.. Uznesenie bolo vykonateľné dňa 11.08.2022 a právoplatnosť nadobudlo dňa 14.10.2022. Na základe návrhu matky na zrušenie ústavnej starostlivosti u mal. A. a C. a ich zverenie

do jej osobnej starostlivosti, bola Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/11/2023-43 zo dňa 27.02.2023, právoplatného a vykonateľného dňa 09.03.2023, zrušená ústavná starostlivosť u mal. A. a mal. C. a to s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku a mal. deťom a ich matke bola uložená povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v CDR C., I. XXXX, na dobu jedného roka. Približne po pol roku vplyvom udalostí matka požiadala SPODaSK dňa 19.07.2023 o pomoc pri riešení jej situácie. V tom čase matka mal. detí prišla o prácu a s ňou súvisiace ubytovanie, jej manžel bol vážne chorý a ona v tom čase sa nevedela o mal. deti postarať. Zo strany ÚPSVaR Topoľčany odd. SPODaSK bol podaný na Okresný súd Nitra návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a mal. A. a C. boli Uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 54P/36/2023-11, vydaným a vykonateľným dňa 20.07.2023, umiestnené do A. I. a následne bolo Rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 54P/36/2023 – 38 zo dňa 09.10.2023, vykonateľným a právoplatným dňa 21.10.2023, nariadené výchovné opatrenie, ktorým boli mal. deti umiestnené do starostlivosti A. I., najdlhšie na dobu 6 mesiacov, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Nariadené výchovné opatrenie končí dňa 21.04.2024.

3. Na ÚPSVaR v Topoľčanoch sa konala dňa 27.07.2023 za účasti A. I., A. C., Mesta C. a mal. detí, prípadová konferencia, ktorej sa matka nezúčastnila. Manžel matky mal. detí pán M. N. v auguste XXXX zomrel. Mal. deti boli v A. I. navštívené dňa 10.08.2023, 5.12.2023 a 27.03.2024. V tomto období sa javili byť zaopatrené, komunikovali a správali sa prirodzene. Matka mal. detí v CDR nenavštevuje, ani ich nekontaktuje, viac ju telefonicky kontaktujú mal. deti. Chýba im sestra G. D.. Radi trávili čas u osoby blízkej pani I., ktorá obe mal. deti v CDR navštevovala a brávala si ich na krátkodobé pobyty do jej domácnosti vo O. č. XXX, kde boli naposledy na pobyte počas vianočných prázdnin 2023/24. Obe deti prejavili záujem byť zverené do náhradnej osobnej starostlivosti p. I., ktorá tiež v teoretickej rovine prejavila záujem o NOS. Dňa 30.01.2024 bola realizovaná prípadová konferencia v priestoroch A. C., na ktorú bola pozvaná p. I., ktorá sa nedostavila a mal. deti aktuálne kontaktuje len sporadicky. V CDR sa pravidelne realizujú stretnutia súrodencov. Vzťahy medzi súrodencami bolo podľa vyjadrenia CDR možné vnímať ako srdečné.

4. S mal. A. a mal. C. boli vykonávané pohovory počas návštev v CDR a aj počas prípadovej konferencie v A. C. v januári 2024, pri ktorých sa javili byť zaopatrené, pokojné, otvorene komunikujúce o ich prežívaní v CDR, kedy uvádzali, že sa im v A. I. páči, s rovesníkmi aj autoritami v CDR majú dobré vzťahy. Uviedli, že sa majú tu komu zdôveriť, no neriešia výraznejšie problémy. Drobné rovesnícke nezhody vedú vyriešiť samé, pričom mal. A. vie zastať mal. C.. Izbu v CDR majú spoločnú so sestrou a ďalším dievčaťom. Mal. A. otvorene uviedla, že matke volá jedenkrát mesačne a to vtedy keď má výplatu. Matka jej mala poslať nový mobil, pretože starý si rozbila. Navštevuje VII. ročník P. Q. G. O. K.. Zložitejšie sú pre ňu predmety matematika a geografia, ale baví ju chémia. Mal. C. je žiačkou V. ročníka Spojenej školy na D. X O. R.. Baví ju čítanie a nebaví vlastiveda. Navštevuje krúžok taekwonda. Obe mal. deti v rámci CDR navštevujú tanečný krúžok a v máji budú vystupovať v divadle. Kamarátky zo školy z C. jej chýbajú, ale je s nimi v telefonickom kontakte. Rozprávala o spoločnom stretnutí súrodencov, kedy sa stretli aj s bratom L., ktorý jej povedal, že raz si ju možno vezme k sebe. Rada by sa vrátila k mamine. Pani I., ktorá mala záujem o náhradnú starostlivosť ich prestala kontaktovať.

5. Počas prípadovej konferencie realizovanej v A. C. aj za účasti A. I. dňa 30.01.2024 bolo uvedené, že obe mal. deti sú v CDR stabilizované a prispôbili sa životu v CDR. Matka svoje pomery nezlepšila, nemá zabezpečené vhodné bytové podmienky. Matka mal. A. a C. sa po ich umiestnení do CDR odsťahovala do M., pričom sa zamestnala. V novembri 2023 bývala v útulku v E. a dochádzala za prácou do G. v M.. V čase konania PK pracovala v J. G. O. E.. Bývala u známych. Snažila sa nájsť si vhodné bývanie, požiadala MsÚ Topoľčany o podporované bývanie. Na PK bolo spoločne s matkou skonštatované, že v roku 2024 si matka napriek jej želaniu vziať si deti opätovne k sebe nebude môcť, čo potvrdila aj počas telefonického kontaktu dňa 05.04.2024, kedy uviedla, že aktuálne je opäť nezamestnaná a evidovaná na ÚPSVaR ako uchádzača o zamestnanie. Chcela by sa opätovne zamestnať v G. v M.. Neter, u ktorej bývala ju vyhodila a aktuálne ju prichýlila sestra. Verí, že ak sa zamestná, bude môcť požiadať o ubytovanie v ubytovni. S dcérami je v telefonickom kontakte. Matka bola oboznámená s ďalším postupom ÚPSVaR v súvislosti s podaním návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. deťmi, s čím vyjadrila pochopenie. V kontakte s dcérami je podporovaná. A. C. a A. I. sú v úzkom kontakte a maximálne podporujú vzájomné kontakty súrodencov a matky.

6. Mal. deti v CDR od ich umiestnenia nenavštívila a telefonicky ju kontaktujú zväčša samotné deti. Zo správy z CDR vyplýva, že mal. deti sa v CDR zadaptovali veľmi rýchlo a dobre. Samotné CDR vníma

potrebu určenia stabilného výchovného zázemia, podporujúceho emočný a sociálnych rozvoj mal. detí, s dôslednou výchovou, danými hranicami a pozitívnou motiváciou, čo aktuálne CDR zabezpečuje. Je zrejmé, že matka aktuálne nie je schopná zabezpečiť stabilné prostredie a starostlivosť o mal. deti a ich návrat do domáceho prostredia nie je možný. Aktuálne možno uviesť, že nariadené výchovné opatrenie si svoj účel nesplnilo.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP (zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilného sporového poriadku), ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

15. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

16. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

17. Podľa § 367 ods. 2 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

18. Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

19. Podľa § 37 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoR“), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

20. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

21. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

22. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení ZoR. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi a zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, že okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť dočasného opatrenia, sú aspoň osvedčené. V súvislosti s potrebou dočasnej úpravy pomerov, súd konštatuje, že neodkladné opatrenia upravujú nielen faktické pomery účastníkov, ale upravujú i právne pomery, i keď len predbežne. Súd musí v konaní predovšetkým skúmať, či je nárok navrhovateľa osvedčený, tiež je potrebné skúmať, či je neodkladné opatrenie potrebné vydať, teda naliehavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy sa tu ponechá na voľnú úvahu. Súd sa pritom opiera o výsledky urýchleného zisťovania. Ak na jeho základe dospeje k názoru, že návrh je dôvodný, návrhu vyhovie.

23. Po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a pripojených listinných dôkazov súd zistil, že je potrebné dočasne upraviť pomery maloletých detí, pretože je to v ich záujme a na ich prospech. Vzhľadom na skutočnosť, že výchovným opatrením nariadený pobyt v A. E. F. G. H. I. maloletým deťom končí dňom 21.04.2024, avšak ich návrat do domáceho prostredia nie je možný, nakoľko matka aktuálne nie je schopná zabezpečiť stabilné prostredie a starostlivosť o maloleté deti, teda nariadené výchovné opatrenie si svoj účel nespĺnilo. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že v záujme zabezpečenia riadneho fyzického, psychického a sociálneho vývinu maloletých detí je

potrebné, aby maloleté deti ešte zostali v Centre pre deti a rodiny I. a preto rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

24. Vzhľadom na to, že navrhovateľ súčasne s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podal návrh vo veci samej, súd uznesením obmedzil účinky neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej o nariadenie ústavnej starostlivosti.

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nitra.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nitra.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.